

Fotografujeme módu

Módní fotografie je všude kolem nás. Nalezneme ji v katalogích, společenských magazínech i billboardech. Má mnohé skvělé autory, i když fotografování módy není jednoduché. Jde o jedno z nejnáročnějších fotografických témat vůbec. Jak na módu?

1 Móda v exteriéru

Fotografování módy v exteriérech je náročné pro výběr vhodného prostoru, nevýhodou je jistá závislost na počasí. Fotograf by měl mít vše předem již promyšlené, měl by mít zajištěnu souhru doprovodného týmu, v němž by neměl chybět asistent a vizážistka. Fotograf se musí vypořádat s charakterem světla – i venku musí umět pracovat s umělým osvětlením.

2 Móda v interiéru

Teoreticky je výhodnější módu fotografovat ve studiu, kde je fotograf pánem světla i situace. Nicméně ani skvělý ateliér nenahradí vybavení atraktivního interiéru, který může velice výstižně prezentovanou módu ozvláštnit. Kvalitní fotografie módy by měla vedle osobité atmosféry obsahovat i jakési tajemství, jehož se mnohdy dosahuje naznačením příběhu.

3 Móda černobíle

V posledních letech jsme svědky rostoucího zájmu o monochromní zobrazení, které jednak naznačuje jakési retro, jednak svou až grafickou stylizací napomáhá k výraznému odlišení od přebujelé barevnosti všude kolem. Řada nejlepších fotografií módy 20. století byla ostatně vytvořena právě černobíle, stačí zalistovat třeba magazínem Vogue. I módní fotografie má stejně jako móda své návraty.

Foto: Aleš Fremut

Móda v exteriéru pro katalog

Z technického hlediska se zdá být fotografování šatů člověka venku celkem nenáročné. Skutečnost je ale složitější! I zdánlivě jednoduchá informace o oděvu by měla být podána poutavě, pro oděv výstižně a jako fotka zajímavě – tak, aby se vtiskla do paměti!

1. SNÍMEK JASNĚ A VÝSTIŽNĚ DEMONSTRUJE TYP OBLEČENÍ, k čemuž se přirozeně hodí i pohybové dynamické aranžmá. Vše je jasné a srozumitelné.

2. K VÝSTIŽNĚ FOTOGRAFII SE NĚKDY CESTUJE ZA HRANICE VŠEDNÍCH DNŮ. Snímek Evy Skrbkové pro Alpine Pro vznikl roku 2008 na pobřeží Kypru. Příbojová vlna je v kontrastu s klidem stojící postavy. Zároveň jde o využití kontrastu barev.

Hledání stanoviště

Módní fotografie zdůrazňuje stříh, tvar, materiál a barvu oděvu, má upoutat, aby se oblečení pama-tovalo. Prostředí musí barevně a logicky korespondovat s odě- vem. Primární je však oděv, pak model a jako třetí prostředí. Lokaci musí fotograf předem obhlédnout a před fotografováním mít jasno, jak bude fotit. Svou představu musí tlumočit svému týmu a musí umět v tomto směru model nasměrovat. Současná módní fotografie upřed- nostňuje akčnost. Výsledek však nesmí vyznít samoučelně, a zejmé- na v módním katalogu má jasné a výstižně podat účelové zobrazení stříhu, formy a skladby oděvu.

Autorkou fotografií na dvoustraně je Eva Skrbková (Digital Studio 2000).
Prezentujeme její cyklus módních fotografií vytvořených pro Alpine Pro.

3. ČASTÝM TRENDEM fotografie módy je zobrazení formou nadsázky, která má sloužit k většímu upoutání pozornosti. Eva Skrbková v cyklu pro Alpine Pro v tomto případě využila pomerančového sadu, který poskytuje vhodný barevný doprovod. Záběr vlevo je realita, na snímku vpravo se s pomocí Adobe Photoshop vytvořilo jasné a nerušivé pozadí.

Světelné podmínky

Pro přisvěcení se i venku často vy- užívají umělé světelné zdroje vedle dalších pomůcek typu odrazných a difúzních desek, filtrujících pří- padně ostré sluneční paprsky. Obecně je vhodnější fotografovat venku při zastíněné obloze a spíše k ránu nebo v podvečer. U módy se většinou dává přednost svícení shora a tvrdšímu světlu.

Největší úskalí

Na náhodu při fotografování módy není místo. Tým fotografa, v němž je každopádně asistent a vizážist- ka, mnohdy i hairstylista, musí být s fotografem sebraný. Profesionál vybírá modelky z agentur, s kama-

rádkami a přítelkyněmi zadavatelů může být při spolupráci problém. Lokace musí být pro fotografo- vání připravená včetně souhlasu majitele. Oblečení pro katalog se často fotografe s předstihem minimálně jednoho ročního ob- dobí, což fotograf s týmem musí umět řešit.

Fotografická výzbroj

Na fotografování módy profesionál užije obvykle digitální zrcadlovku nebo středofórmátový přístroj s digitální stěnou. Z palety objek- tivů využije spíše delší portrétní ohnisko. Měl by umět využít pře- nosný světelný park s akumulátory a dalšími nezbytnostmi. □

4. U MÓDNÍ FOTOGRAFIE jde vždy o maximální působivost s využitím optimálních světelných podmínek a pozadí. Může se zdát, že módní fotografie na této dvoustraně může vytvořit každý, jsou jasné a přesvědčivé, ale skutečnost tvorby bývá mnohem složitější. V jednoduchosti je síla, ale k jednoduchosti se někdy dospěje složitým procesem...

Móda v interiéru

Módní fotografie slouží módě, propagaci výtvorů konkrétního výrobce nebo návrháře odívání. Není exhibicí modelu ani fotografa, má být vytvořena tak, aby si divák v ideálním případě oděv zapamatoval. Jako zvláštní složka reklamní fotografie má i její vlastnosti: je účelová, stylizovaná, zaměřená na efekt, ale vždy zdůrazňuje samotný oděv.

Světelné podmínky

Fotograf módy v ateliéru konstruuje světlo, neboť světlo je jeho hlavním nástrojem. V pronajatém interiéru někdy kombinuje denní světlo s umělým, což může přinést zajímavé výsledky. I v interiéru bývá hlavní světlo se shora. Kvůli jeho ostrosti se častěji upřednostňuje fotodeštník před softboxem. Z modelek vyhovuje pro módu lépe „hranatý“ a méně nápadný obličej, přičemž velice podstatné pro nasvícení a celkový dojem jsou

5. VÝRAZNÝM TRENDEM FOTOGRAFOVÁNÍ MÓDY JE ZÁJEM O NÁVRATY DO MINULOSTI.

V tomto případě byl využit mercedes ze 60. let. Modelka Lea Parisi, styling Josef Čechota, make-up Jaroslav Malina, použito celkem pět světel. „A litoval jsem, že nemám ještě jedno“, pravil ke snímku Aleš Fremut.

Autorem všech snímků na dvoustraně je Aleš Fremut.

6. ŘEŠENÍ VYUŽÍVAJÍCÍ BAREVNÉHO KONTRASTU A NADSÁZKY

je předpokladem toho, že snímek zaujme a vtiskne se do paměti – modelka Andrea Třebichalská, styling Stan Steiner, make-up Barbora Zikmundovská.

vlasý. Na druhém místě významu je pleť a na třetím prsty, na nichž se také dobře pozná psychická pohoda modelu. Hlavní nedostatky pleti řeší vizážistka, nicméně skoro vždy se ještě provádějí další úpravy u počítače.

Největší úskalí

Úskalím může být nevhodný interiér, malý odstup v něm, lesky na rekvizitách – to vše se musí eliminovat při hledání prostoru. Pro profesionála chyby v osvětlení při špatném rozmístění světelných zdrojů by neměly nastat. Zkušený fotograf ví, že vše co na postavě vyčuhuje, vrhá tolik stínů, kolik

zdrojů na oblast svítí. Význam má jen jeden stín, pokud nejde o filmářské svícení.

Fotografická výzbroj

Profesionální výsledek předurčuje snímání technikou s kompletním vybavením pro fotografování v interiéru, které mnohdy bývá výhodné si pro zakázku pronajmout. Načítání fotek po expozici přes Wi-Fi nebo kabelem je pohodlné. Vedle fototechniky by profesionální fotograf módy měl být vybaven kvalitním řetězcem zpracování fotek, kalibrovaným monitorem počínaje a vhodným softwarem konče. □

7. JE DOBRÉ, KDYŽ MÁ FOTKA MÓDY V SOBĚ NAZNAČEN PŘÍBĚH.

„Odcházející dvojnice“ na pozadí každopádně vybízí k nejrůznějším úvahám. Vzácný případ fotografie, k níž Aleš Fremut nevyužil stylisty, vizážisty ani kadeřníka (modelka Lenka Blechová).

Móda monochromaticky

Monochromní vyjádření znamená záznam v jednom převládajícím tónu, který tak dává protiváhu samotné bílé. Kontrastem k bílé je černá, tedy odstíny šedi, a proto jsou černobílé fotografie graficky tak účinné a výstižné!

Hledání stanoviště

Stanoviště pro monochromatický snímek vychází ze zadání a záměru fotografa. Jestliže se u barevné fotografie využívají kontrasty barev, u černobílé se zdůrazňují tvary, rytmy, členění ploch, jasové kontrasty. Stanoviště fotografa by tedy specifikám černobílého vidění mělo napomoci, aby celek působil pro oděv výstižně a jako fotka zajímavě a originálně. Zvláštním

8. I NÁHODA V PODOBĚ SKVĚLÝCH MRAKŮ POMÁHÁ.

Snímek s modelkou Michaelou Novákovou na křídle Dakoty využívá kontrastu klidu a pohybu, kovu a kůže... Černobílé ztvárnění dává snímku větší sílu. Styling Josef Čechota, make-up Jaroslav Malina, foto Aleš Fremut.

9. JEDNÍM Z VÝRAZNÝCH TRENDŮ

současné fotografie módy je civilní a jakoby všední zobrazení, i když spatřit v noci anděla na ulici není zrovna obyčejný zážitek. Všední je však zarámování do obyčejného prostředí obyčejné ulice. Foto: Nora Stříbrná

případem jsou módní snímky vytvářené „reportážním způsobem“ jako momentky zachycující běžné všední výjevy, kde je oděv jakoby mimochodem.

Světelné podmínky

Z hlediska tvarové skladby může být osvětlování módy pro monochromatický režim obdobné jako při fotografování v exteriéru a in-

teriéru. „Reportážní“ způsob může vycházet z „přírodního“ nasvětlení scény, aniž by do něho fotograf svými světly zasahoval. Komplikované ani nemusí být nasvětlování módních detailů, kde však mohou způsobit problém různé lesky, zejména kovových prvků.

Největší úskalí

Největším úskalím jsou jako v předchozích případech chyby při špatném rozmístění světelných zdrojů. U snímků z ulic pak rušivé elementy v pozadí.

Fotografická výzbroj

V současné době je mnohá digitální fotografie surovinou, která je dotvořena a doplněna elektronicky samotným autorem nebo v grafickém studiu. Fotografovo vybavení

10. OBLEČENÍ JASNĚ DEMONSTRUJE

v tomto případě také typ člověka a naopak. Černobílé ztvárnění poskytuje větší soustředění na střih, působí elegantněji. Foto: Nora Stříbrná

musí odpovídat zadání a navrženému řešení. Kvalitní výstup na stránku A4 časopisu nelze učinit fotomobilem nebo kompaktem se 6 megapixely, i když výjimky jsou také možné... Při fotografování figury je zřejmé, jak se od sebe liší stíny od odrazné desky, rozptylovače a fotodeštníku. Rozptylovač podává široký a velmi zřetelný stín, deštník má stín mnohem jemnější a ještě měkčí a jemnější stín je pak od osvětlení s přenosným odražečem. □

11. LEHKOST A ELEGANCI

pohybu i aranžmá – to vše nalezneme v tomto monochromním zobrazení. Oděv někdy stačí jen naznačit a vzniká jasný pocit, který jakoby dotváří sama fantazie. S podobnými letmo načrtnutými náznaky se mnohdy setkáváme u módních snímků ve společenských časopisech. Foto: Nora Stříbrná

Technika na fotografování módy

Nora Stříbrná (*1974) se věnuje fotografování módy a portrétů. Fotografickou průpravu získala jako asistentka u několika významných fotografů, mimo jiné u Souheila Semaana z Libanonu, Jiana Husseina z Íránu či Daryla Patiniho z Indie. Vystudovala večerní kurzy černobílé fotografie v Dubaji. V současné době studuje na newyorském Institutu fotografie. Pracuje jako hlavní stevardka synovce krále Saudské Arábie v soukromém letadle. Žila v Londýně, Tunisu, New Yorku, Dubaji.

12. MÓDNÍ PORTRÉT NORY STŘÍBRNÉ, autor Assem Al-Sabban

Co vám dala praxe u několika významných fotografů módy?

Pracovala jsem také jako modelka před kamerou, takže mám to štěstí, že obsah cítím z obou stran. Po letech zkušeností jsem zjistila, že nejdůležitější je vztah mezi fotografem a modelem. Na základě toho se vyvíjí další nálada a snímky. Je důležité si dopředu pohovořit, o čem se bude fotografovat, vysvětlit, vyprovokovat, pochválit, dodávat sebevědomí. Čím více fotograf projevuje emoce, tím lépe se bude modelka cítit. Jde o vzájemné souznění, o labyrint vzájemných příjemných vztahů, o vytvoření dokonalé atmosféry. A to vše je na fotografovi. Každý člověk je svým způsobem krásný. Je nutné ho umět vystihnout a vyprovokovat.

Fotografujete módu v ateliéru i na ulici. Které prostředí vám více vyhovuje?

Obě prostředí s sebou nesou své dokonalosti. V ateliéru si můžete prostříhat světla a stíny, jak jen si umanete, nadělíte si, na co máte chuť, uskutečníte svou imaginární představu. Polostíny, profily, kouř, andělská křídla, nálada tepla i studena... to všechno je zároveň i báječná hra.

Venku se soustředíte na světlo slunce. Já miluji kontrasty, takže pro mne je ideální venkovní poledne. Ale záleží na zemi, ve které jste. Na Středním východě je polední světlo příliš silné, takže tam počkám na pozdější odpoledne. V Evropě je světlo v poledne mírnější. Vždy záleží na okolnostech situace, a co se fotografoje. Pokud jsou to jen lidské tváře na ulici, mohu se tam vydat

i brzo ráno, kdy se vše probouzí. Ateliér dá samozřejmě všechny různé možnosti. Ale i krása božské reality se někdy nedá srovnat s umělým světlem. Vše má své kvality, svůj svět. Pokud fotografuji nějakou dívku, muže, dítě či rodinu, je pro mne důležitý důvod, téma, pro co, pro koho a proč. Prvně chci vidět, vědět a až pak si vytvořím dopředu plán.

Mnoho cestujete, valnou část roku trávíte v cizině. Jaký máte pocit z módní úrovně při procházení dejme tomu Paříží, Londýnem, New Yorkem, Dubají ve srovnání s Prahou? Otázka je myšlena trochu v nadsázce...

Každá země má svůj styl, svůj půvab, své finanční prostředky, své módní a jiné tradice i ambice. A každý člověk na to má i svůj osobitý názor. Pokud mohu posoudit podle sebe, tak z módního hlediska mne hřeje u srdce Paříž a jižní Riviéra. Když sedím v kavárně a pozoruju francouzské ženy, připadám si jako ve filmu Felliniho nebo Rogera Vadima. Ženy sedící v kavárnách se psíkem, šátek ve vlasech, čtou si knihu, kouří cigarety, před sebou šálek kávy, noviny pohozené na stole, je pozdní odpoledne, nikam nespěchají... to vše má pro mne neuvěřitelný půvab. Ostatní velkoměsta s sebou nesou jiné kvality módní euforie, ale musím to více hledat, více se dívat, svět je příliš rychlý, příliš konzumní. Rychle nabízená a prodaná móda ještě neznamená, že dělá ženy elegantní, sofistikované a krásné. Praha má svůj půvab jako město, ale k ikoně módy to pro mne nestačí.

Proč vás zajímá především monochromní zpracování snímků?

Ta zvláštní mystika, hra stínů a světla, emoce, nedosažitelnost, nereálnost, úryvky z knih, blues, saxofon, beletrie – to si z nich přeji cítit a to se z nich snažím i dělat. Ale chápu, že ne všichni mohou cítit to stejné jako já. Jsem melancholik, takže pro mne je monochromní zpracování největší báseň. A nejenom módní snímky, ale i reálné fotografie jsou pro mne excentricky krásné. Muži hrající karty v levné hospodě, prodávající hodinky či servírka čepující pivo. Vše má svůj pocit.

Zasahujete do snímků a jak?

Snímky moc nepředělávám, pokud jsou špatně světelně nebo kompozičně, nepoužiju je. Do černobílé představy nebo sépiové barvy jen přidám občas kontrast. Pokud je na obličej nějaký stín nebo na tváři lesk, mírně to odstraním. To je absolutně vše.

do ateliéru kráska kategorie nejnádhernejších, ale snímky mohou být tak prázdné jako paradox čtvrtéčnic seriálů. Pokud mám to privilegium fotografovat dívky, muže či děti, chci je prvně vidět. Chci nad tím přemýšlet, kam je zařadím, co z nich udělám, co z nich na palubě fotoaparátu vznikne. Je to proces, včetně make-upu, stylingu, budou to 30. či 60. léta nebo současnost? Jak model vypadá, jak se cítí, jak působí, jaké má vlasy, oči, rty? Každý má svůj styl, svůj příběh, svoji osobnost, své vrásky i mládí, svůj charakter. Nějak působí, nějak vypadá, nějak se chová. To vše je podle mne podstata dobré fotografie člověka. To vše se dá nádherně do snímků vložit.

Gratuluji a děkuji za rozhovor. □

Pavel Scheufler
www.scheufler.cz

Jakou byste dala základní radu ohledně fotografování módy?

Definitivně je důležité si uvědomit, koho fotografuje. Může přijít

SOUTĚŽ

NEJPOVEDENĚJŠÍ FOTOGRAFIE MÓDY

Fotografie může být barevná i černobílá. Pošlete ji ve formátu JPG (max. 5 MB) na e-mailovou adresu jaknato@atemi.cz.

Cena pro nejúspěšnějšího:
Termosublimační fototiskárna pro tisk 10 × 15 cm

Uzávěrka soutěže: 5. 4. 2009
Vyhlášení výsledků: FV 5/2009
Nezapomeňte připsat téma soutěže a svou přesnou poštovní adresu!

Maximální objem dat je 5 MB. Současně se svým soutěžním příspěvkem a potvrzeným autorstvím zašlete své plné jméno, poštovní adresu a telefonní číslo. Vítězné snímky budou zveřejněny v časopise FotoVideo a na www.ifotovideo.cz. Pořadatel soutěže a časopis FotoVideo si vyhrazují právo publikovat soutěžní snímky v souvislosti s prezentací této soutěže.